

KURTER LITEWSKI

Roku
1761.

Nro
XLVII.

z WILNA w PIĄTEK DNIA 20. LISTOPADA.

z Wilna 20. Listopada.

Dzwony tutejsze ogłaszają śmierć Jmci Pani Izabelli z Xiążąt Radziwiłdów Ogińskiej Kasztelanowej Trockiej w dobrach swoich z przykładną na śmierć dyspozycją zmarłej.

Jmśc Pan Tyfzkiewicz Kasztelan Mściłowski. Jmśc Panowie Ważyńscy Skarbnicy Litewscy, Jmśc Pan Jodko Podkomorzy Lidzki, Jmśc Pan Zienkowiec z Jeymścią swoją Dudzki, Jmśc Pan Piętro Rumszyski, Starostowie ztąd wyjechali.

Od pogranicza Pruskiego z kraju Zapuszczańskiego dochodzi wiado-

mość, iż tam okolicznie straszliwie między bydłem panują choroby, i całe obory pustoszą. Gorączka tak je pali, iż wngtrznosci spiekłe w proch się rozsypują Koni nawet zaraza zaśiągnęła, i wielu wygubiła.

z Mińska 13. Listopada.

Na dniu wczorajszym Jmśc Pan Łopaciński Marszałek Skarbowy Trybunału W. X. L. wspaniały dawał obiad, na którym cały Pieswietny Trybunał, tudzież zgromadzona z Mińskiego Wctwa godna Familja Jmściów Panów Marszałków Skarbowych, jakoteż Palestra, Attendenci i frony znajdowały

(1)

się

się przytomne, i z powszechnym ukontentowaniem hoynie czestowane były.

z *Wiednia* 31. *Października*.

Ostatnie listy ze *Slaska* upewnijają, iż tam w obu wojskach żadna nie zaszła odmiana.

z *Hamburga* 22. *Października*.

Regiment Finlandski i część rekrutów ze Szwecyi przybyły do *Stralsundu* i *Greiffswaldu*. Koło trzech tysięcy ludzi daży na zmocnienie wojska *Szwedzkiego*, i wiele koni: dlaczego wojsko to tak opatrzone może kampanią prowadzić w zimie. Batalion Infanteryi *Szwedzkiej* zmocniony armatami i podjazdem kawaleryi poydźcie na kwaterę do *Wjmar* dla przekożdenia *Prusakom* wybierania podatkow.

Daryusz od wojska Marszałka de Broglie od d. 11. do 20. Października.

Królewic *Jmć Xawier* dobywży d. 10. w wieczor *Wolfenbutel*, bawił się tam przez dzień 11. a 12. stanął przy *Brunswiku* czyniac na pozor wszelkie przygotowanie do oblężenia, a chcąc jedynie zwrócić nieprzyjaciół z ich zamysłów w tę stronę.

W nocy ze dnia 13. na 14. kiedy zaczęły ustępować poczty, któ-

re miały dobywać Miasta, *Książę Fryderyk* z szczęścią batalionami, wsparty korpusem Generała de *Lukner* uderzył na wieś *Olpern*, gdzie Pan de *Vaстан* stał ze 400. ludźmi, i rugował po tak mężnym danym sobie odporze. jakiego się nie spodziewał po małej kwoćci. Pan de *Clofen* nie mógł przybyć na czas. Stračiliśmy w tey małej utarczce w zabitych, ranionych, i w niewolą wziętych prawie 200. i 1. armatę od strzelców, którey nie można uprowadzić, po zabicciu wszystkich Indzynierów.

Nieprzyjaciele utracili z swey strony 200. Granadierów, wiele Oficyerów i Generała Majora de *Rolzenburg*. Załujemy mocno Pana de *Vaстан* od ran zmarłego.

Utrata pod *Wolfenbutel* zależy na 30. ludziach ranionych i zabitych. Wzięliśmy tam 800. żołnierzy a 30. Oficyerów, nie licząc Pana de *Stamer* Generała Leytnanta, i *Lartrona* Generała Majora, 2 Chorągwi, 30. armat spiżowych zaprowadzonych do *Gottingi*, i wielkich podatków odebranych.

Królewic *Xawier* ustąpiwszy d. 14. z obozu z pod *Brunswick* stanął tegoż dnia w *Fimmelsen*, d. 15. w *Lutter*, d. 16. w *Gandersheim*, gdzie

gdzie się bawi z swym odwodem; á Baron de *Clofen* z przednią strażą stoi przed obozem tegóż Królewica.

Wyprawa ta *Królewica Jmści* nie mniéy mężna jak rostopna, dokazała twoich zamysłów w zwróceniu nieprzyjaciół z *Hafsyi*, krajów de *Waldek* i *Dymel*. Wrócili się oni za tężerkę *Dymel* d. 11. i staneli w *Ossenderff*. Książę *Ferdynand* uwiadomiony o wzięciu *Wolfenbutel* ruszył się ku *Marienminster* i ku *Esmer*. Korpusy położone nad *Wezerą* zwróciły się ku *Hammeln*, á wiele Regimentów przetzło przez most Miasta tego na zmocnienie korpusu *Lucknerowskiego*, i garnizonu *Hannoverskiego*.

Zadnego żołnierza nie zostawiono nad wyższą *Wezerą*. Nieprzyjaciele opuszczając *Warburg*, zruynowali zamki tam wystawione, i zostawili tak tu jakotż w *Starberg* 3. ábo 4. tysiące Racyi turazów.

Hoxter opuszczono d. 15. á Graf de *Guereby* przeszedłszy bród de *Luttrigen* zdobył niewolników z tylney straży garnizonu uchodzącego.

Książę *Dziediczny* zdaje się zmierzać ku *Munster* Kwaterna Generalna *Francuska* przeniesiona z *Uslar* do *Eimbeck*. Korpus Generala

de *Wangenheim* złączyło się z *Lucknerowskim* na prawym brzegu *Leyny*. Alliańci mają drugi obóz w tyle *Astembeck*, á ich wielkie wojsko obozuje na lewey strony *Wezery*.

z *Rzymu* 21. *Pazdziernika*.

Ociec Święty po krwi pufczeniu przestał krwią chrzakać, i żadney nie podlega chorobie oprócz descensu na oczy, który go dotykać nie przestaje.

z *Kadix* 29. *Września*.

Przez okręt przybyły z *Grenady* dowiadujemy się, iż wszelkiego dokładają starania na zmocnienie tego wyspu, dodając iż tak ten wysp jako też *Martynika* są dobrze opatrzone w żywność i amunicya.

Wypis z Listów pisanych z obozu wojska Rossyjskiego w Sargard d. 20. i 24. Pazdziernika.

Wiadomości od Generala de *Romanzoff* nas upewniają, iż pozostałe przy odejściu floty *Rossyjskiej*, 3. okręty Szwedzkie pod *Kolbergiem* miały się d. 13. oddalić. Książę de *Wirtemberg* sprowadził do Miasta ciężką Artylerya, która okopy jego były opatrzone, dezertorowie *Pruscy* licznie barzo przybywają do wojska *Rossyjskiego*, z oznajmieniem, iż wielki niedostatek żywności w obozie *Książęcia Wirtemberskiego*

skiego: także iż wyprawieni piekarze chorzy, i niewolnicy do *Szczecina* musieli się wrócić nazad dla trudnego przejścia.

General *Platben* z obozu swego de *Spie*, położonego nie daleko *Kolberga*, gdy General *Roffyiki de Berg* bije i zwycięża podjazd Pruski znaczny pod kommandą Pana de *Courbier* zostający, przebrał się do *Szczecina* lasami, które go zakrywały.

z *Wiednia* 4. *Listopada*.

Cesarz Jmść po swej chorobie raz pierwszy zawczora ukazał się publicznie: był przytomny wczora od godziny 10. wieczornej do 1. z północy pożarowi, którym theatrum Niemieckie, kuźnia. i 2. domostwa zgorzały, i sam rozkazy do ugazszenia ognia dawał.

z *Brest* 30. *Września*.

Gotują tu w *Rochefort* Eskadrę, także woyska są napogotowiu do wsiadania; mając, jak się domyślają, uderzyć na wyspę *Belle-Isle*. Co tym szczęśliwiej spodziewają się wykonać; im widzą mnię dbających *Anglikom* o naprawę fortyfikacyi zamku podczas bronienia się Francuskiego, zepsowanych.

General *Hedgson* wystawił po wszystkich przystępach zameczki i wały: ale chcąc dać skuteczny od-

pór musiałby więcej woyska chować, niż my nadebrać możemy: czego nie łatwo dokaże.

z *Kasselu* 21. *Pazdziernika*.

Dnia 17. poszły 3. bataliony do *Fritlar* na zmocnienie miejsca tego, które usiłują uczynić obronnym; lubo je Książę Dziedziczny podwakoć osłabić chciał koniecznie.

Całe woysko na odwodzie będące Grafa de *Stainville* stoi na kantonach.

z *Eimbeck* 17. *Pazdziernika*.

Książę de *Brogie* tu ma kwaterę główną; Królewic Jmść *Xawier* powrócił do *Gandersheim*: Baron de *Clofen* znajduje się w *Sesen*; Książę Fryderyk *Brunswicki* i General *Lukner* mieli znaleźć sposób zmocnienia garnizonu *Brunswickiego* sześciu Regimentami. Allianci opuścili *Hoxter*: ich wielkie woysko obozuje w okolicach *Hameln*.

z *Neapolu* 7. *Pazdziernika*.

Okręt *Turecki*, który miał być prosto odprowadzony do *Porty* popłynie do *Marjyllii*, a z tamąd dopiero do Państw *Tureckich*.

Do *Malagi* przybyło 14. Chrześcian z niewoli *Tunetańskiej*, którzy ucieczką się ratowali. Prowincya *Granateńska* ucierpiała wiele od nawałności d. 11. *Września* grasslującej.